

Lesbrief proefles 'Smart met Geld'

Leuk dat je hebt gekozen voor een proeverijtje van het trainingsprogramma Smart met Geld van MEE. Met behulp van deze lesbrief kun je direct met je leerlingen aan de slag met de film van deze proefles. Het thema van deze les is 'Grip op je eigen geld'. Je krijgt hierin verschillende interactieve werkvormen aangereikt, waarmee je de financiële vaardigheden van je leerlingen kunt vergroten.

De film duurt 12 minuten. Tussentijds kun je de lesfilm stilzetten om met je leerlingen in gesprek te gaan of met hen een oefening te doen. Met onderstaande instructies zijn wij uitgegaan van een les van 50 minuten. Je kunt er ook voor kiezen om de les in kortere gedeeltes op te splitsen.

Doelgroep:

Leerlingen tussen de 15 en 18 jaar van het praktijkonderwijs / VMBO-B (LWOO) / MBO-1 / VSO.

Doelen:

- Leerlingen worden zich meer bewust wat voor keuzes zij maken met geld.
- Leerlingen zijn zich meer bewust van hun inkomsten en uitgaven.
- Leerlingen zijn zich meer bewust van de verschillende prijzen van producten.
- Leerlingen weten wat het minimumloon inhoudt.
- Leerlingen zijn er zich meer van bewust hoelang ze voor bepaalde producten moeten werken.

Vorbereiding en werkinstructie proefles 'Smart met Geld'

Deze les bestaat uit drie verschillende oefeningen, die in de lesfilm worden aangegeven met een vraag op een oranje achtergrond. Zet bij de start van elke oefening de lesfilm op pauze. Voor oefening 1 moet een film op YouTube worden opgestart. Voor oefening 2 en 3 is een werkblad aanwezig, die je kunt printen. Deze werkbladen vind je onderaan deze lesbrief. Bij elke oefening wordt een tijdsindicatie aangegeven. Je kunt deze oefening zelf sturing geven door er een verdieping in aan te brengen. Op elk gewenst moment kun je het filmpje van de les stopzetten om meer eigen invulling aan de les te geven.

Oefening 1:

Wat zou jij doen als je deze keuze zou kunnen maken?

Tijdsduur is ongeveer 10 minuten.

In de lesfilm wordt de URL van een YouTube-film getoond.

- Zet de lesfilm op pauze.
- Open op je computer/digiboord een ander tabblad.
- Start daar het YouTube-filmpje 'DIT moet je kiezen als je de JACKPOT wint- EDITIE NL' (<https://www.youtube.com/watch?v=lz8vJ21Txuk> ongeveer 4 minuten, met ondertiteling).

De leerlingen zien een filmpje van Editie NL. Een meisje van 18 jaar heeft een lot gekocht voor de jackpot. Ze wint en ze mag kiezen uit 1x een geldbedrag van € 625,00 of de rest van je leven € 625,00 euro per week. Wat zou jij kiezen? De journalist gaat de straat op en interviewt verschillende mensen. Daarna komt de vraag in beeld voor de leerlingen:

- Wat zou jij kiezen 1x een geldbedrag van € 625.000,00 euro of de rest van je leven € 625,00 per week?
- Welke keuze maak je? En met welke reden?
- Denk aan het geldbedrag in 1 keer, wat kun je daar mee doen? Een huis kopen en verhuren.
- Elke week € 625,00 euro is hoeveel euro per maand? € 2500,00 euro per maand. Kun je van dit bedrag goed leven per maand? Hebben jullie enig idee?

- Heb jij enig idee hoeveel ze bij jou thuis te besteden hebben?
- Na de oefening kun je weer terug naar de lesfilm.

Oefening 2: Inkomsten en uitgaven

Bij deze oefening kun je gebruikmaken van het werkblad 'Inkomsten en uitgaven', zie onderaan deze lesbrief. Tijdsduur is ongeveer 15 - 20 minuten. De oefening kan alleen of in tweetallen worden uitgevoerd.

De leerlingen krijgen in het lesfilmpje een korte uitleg over inkomsten (wat komt er in?) en uitgaven (wat gaat er uit?). Deel het werkblad uit aan de leerlingen. Hierin kunnen ze invullen:

- hoe ze zelf aan hun inkomsten komen en waar ze hun geld aan uitgeven, onderaan het werkblad staan verschillende keuzemogelijkheden waaruit ze kunnen kiezen;
- ze kunnen de bedragen invullen en het totaal uitrekenen, eventueel met behulp van hun telefoon.

Ga daarna met de leerlingen in gesprek:

- Hoe komen jullie aan je geld?
- Heb je een baantje? Of krijg je zakgeld of kleedgeld?
- Krijg je alles wat je vraagt van je ouders/familie?
- Wat komt er bij jullie in totaal uit bij inkomsten en uitgaven? Wat is het verschil?
- Houd je meer over of kom je geld tekort?
- Hoe komt dat?
- Wat zou je hieraan kunnen doen?

Suggestie voor na de afronding van oefening 2: vraag een leerling of je als voorbeeld zijn maandoverzicht klassikaal op het bord mag zetten. Dit geeft dan ook inzicht hoe verschillend het per leerling kan zijn.

Oefening 3: Producten raden

Bij deze oefening gaan leerlingen raden wat de verschillende producten kosten. Leerlingen gaan voor zichzelf of in tweetallen de prijzen van een zestal producten raden. Hiervoor kun je gebruikmaken van het werkblad 'Producten raden'. Tijdsduur is ongeveer 15-20 minuten

	Nike Air Force 1 Mid '07 € 109,99		Nagellak Essie Summer 2020 € 9,20
	Cortina U4 Transport 3v 2021 € 539,00		Paco Rabanne Lady Million Eau de parfum spray 30 ml € 44,95
	Apple AirPods Pro met oplaadcase €206,00		Samsung Galaxy S21 256 GB €852,00

- Wat kosten de verschillende producten?
- Wie heeft er van een product de juiste prijs geraden?

- Van hoeveel producten had je de prijs ongeveer goed geraden?
- Wie van jullie zat er met de meeste producten het dichtste bij de juiste prijs?

Vragen voor koppeling minimumloon met de aanschaf van producten:

Hoeveel uren moet je werken voor een bepaald product?

Tabel: minimumloon per uur voor fulltime werkweek van 36, 38 en 40 uur (bruto bedragen per 1 januari 2021)

Fulltime werkweek in bedrijf	21 jaar en ouder	20 jaar	19 jaar	18 jaar	17 jaar	16 jaar	15 jaar
36 uur	€ 10,80	€ 8,65	€ 6,49	€ 5,40	€ 4,27	€ 3,73	€ 3,25
38 uur	€ 10,24	€ 8,19	€ 6,14	€ 5,12	€ 4,05	€ 3,54	€ 3,07
40 uur	€ 9,72	€ 7,78	€ 5,84	€ 4,86	€ 3,84	€ 3,36	€ 2,92

- Wat vinden jullie van dit minimumloon?
- Verdienen jullie het minimumloon? Of meer? Hoe kan dat?
- Hoeveel uur moet je werken voor elk product? (Je kunt hierover in gesprek gaan met de leerlingen.)
- Zou jij zolang gaan werken voor dit product? Verwacht je dat je ouders zolang voor dit product werken?
- Wat vinden jullie van de hoeveel uren die je voor een product moet werken?
- Maakt het verschil of jij zelf voor een product hebt gewerkt of dat je het hebt gekregen (van je ouders)?

Afronding les:

Kom kort terug met de leerlingen op de thema's die aan bod zijn gekomen:

- Keuzes maken met geld
- Inkomsten/uitgaven
- Prijzen van producten
- Minimumloon.

Over Smart met Geld:

Het programma Smart met Geld leert leerlingen van 15 – 18 jaar in het praktijkonderwijs / VMBO-B (LWOO) / MBO-1 / VSO heel praktisch met geld om te gaan. De nadruk ligt vooral op het vergroten van bewustwording en financiële weerbaarheid. Met als resultaat: jongeren leren verstandige financiële keuzes te maken, wat bijdraagt aan een financieel zorgeloze toekomst.

Het programma bestaat uit verschillende onderdelen, die samen een integrale aanpak vormen: een training voor leerlingen, gastlessen, themabijeenkomsten voor ouders en een e-learning. Een trainer van MEE leidt docenten op via het train-de-trainer-principe.

Heeft deze les je enthousiast gemaakt voor Smart met Geld?

Kijk voor meer informatie op de website www.smartmetgeld.nl of informeer bij een MEE organisatie bij je in de buurt via 0900 – 999 88 88 of www.mee.nl/locator.

Werkblad oefening 2 'Inkomsten en uitgaven'

Wat zijn jouw inkomsten en uitgaven **per maand**? Vul onderstaand schema in. Om je te helpen staan onder het schema een aantal keuzemogelijkheden.

Hoe zien jouw inkomsten eruit?
Hoe kom jij aan je geld? Kies uit en vul hieronder in.

Hoe zien jouw uitgaven eruit?
Waaraan geef jij je geld uit? Kies uit en vul hieronder in.

Inkomsten	
	€
	€
	€
	€
	€
	€
	€
	€
	€
Totaal:	€

Uitgaven	
	€
	€
	€
	€
	€
	€
	€
	€
	€
Totaal:	€

Werkblad oefening 3 'Producten raden'

Hoeveel denk jij dat deze producten kosten? Vul bij elk product een prijs in.

Vul daarna de rest van de oefening in.

Als je € 4,00 per uur verdient, hoeveel uur moet je dan voor een product werken?

Prijs raden

€

Echte prijs

€

Hoeveel uur
moet je
hiervoor
werken?

Prijs raden

€

Echte prijs

€

Hoeveel uur
moet je
hiervoor
werken?

Prijs raden

€

Echte prijs

€

Hoeveel uur
moet je
hiervoor
werken?

Prijs raden

€

Echte prijs

€

Hoeveel uur
moet je
hiervoor
werken?

Prijs raden

€

Echte prijs

€

Hoeveel uur
moet je
hiervoor
werken?

Prijs raden

€

Echte prijs

€

Hoeveel uur
moet je
hiervoor
werken?